

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Jura
Børsgade 4
1015 København K

hoeringssvar@ufm.dk

Høring over revideret udkast til lovforslag om gennemførelse af elementer fra aftale om reform af universitetsuddannelserne i Danmark m.v.

Den 4. februar 2025
Sagsnr. S-2025-155
Dok.nr. D-2025-3397
bba/

Akademikerne har fra Uddannelses- og Forskningsministeriet modtaget revideret udkast til lovforslag om gennemførelse af elementer fra aftale om reform af universitetsuddannelserne i Danmark m.v. til høring. Det reviderede udkast til forslag følger op på 3. forligstillæg af 19. december 2024. Akademikerne har udsendt det reviderede udkast til lovforslaget i høring i medlemsorganisationerne og skal på den baggrund fremkomme med bemærkninger.

AKADEMIKERNE

THE DANISH CONFEDERATION
OF PROFESSIONAL ASSOCIATIONS

Generelle bemærkninger

Akademikerne vil indledningsvist gerne kvittere for, at regeringen og forligspartierne, med indgåelse af tillægsforliget af 19. december 2024, har lyttet til bekymringen for, at sigtet med kandidatreformen var kommet ud af kurs. Vurderingen fra Akademikerne og andre aktører var, at det ville være nødvendigt med en politisk løsning, hvis kandidatreformens ambitioner om flere og mere erhvervsrettede kandidatuddannelser skulle kunne opfyldes.

Nørre Voldgade 106, 1. sal
DK - 1358
København K.

E ac@ac.dk
W www.ac.dk

Akademikerne er derfor meget tilfreds med, at der med indgåelse af tillægsforliget kommer en nyskabelse i det danske kandidatlandskab; en kombinationsuddannelsesmodel, der kombinerer heltidsstudie med SU efterfulgt af deltidsstudie med sideløbende beskæftigelse. En uddannelsesmodel som Akademikerne blandt andre har foreslået.

Dermed er det også Akademikernes vurdering, at de politiske ambitioner om at koble erhvervsliv og uddannelserne tættere sammen, har fået langt bedre betingelser for at kunne lykkes.

Kombinationsuddannelsesmodel

Akademikerne noterer sig, at det ikke fremgår af lovudkastet, at kombinationsmodellen 1+2-erhvervskandidaten alene vil gælde for ingeniørområdet og andre IT/STEM-uddannelser, sådan som det ellers fremgår af tillægsforliget. Og ligeså, at det heller ikke fremgår af lovudkastet, at der for øvrige uddannelsesområder vil være mulighed for at lave

kombinationsuddannelser, hvor det første halve år (30 ECTS) er på fuldtid med SU efterfulgt af deltidsstudie med sideløbende lønnet beskæftigelse (90 ECTS). Akademikerne finder det fornuftigt, at det hermed ikke udelukkes, at en 1+2-erhvervskandidat på et tidspunkt kan vise sig relevant på øvrige uddannelsesområder.

Dokumentationskrav ved erhvervskandidatforløb

Akademikerne hilser det velkomment, at det af bemærkningerne til lovudkastet fremgår, at der senest ved studiestart - dog for kombinationsuddannelser senest ved den del af uddannelsesforløbet, der er tilrettelagt på deltid - skal foreligge dokumentation for, at virksomhed og den studerende er bekendt med formål og vilkår for at indgå i et erhvervskandidatforløb. Ligeledes, at det understreges i bemærkningerne til lovudkastet, at der skal foreligge en beskrivelse af sammenhæng mellem ansættelse og uddannelse samt den forventede arbejdstid i ansættelsen.

Ovenstående dokumentationskrav vurderer Akademikerne nødvendige for at kunne sikre et godt erhvervskandidatforløb. Dokumentationskravene vil endvidere bidrage til en vigtig forventningsafstemning, der kan skabe større klarhed hos den studerende og virksomhed for, hvad et godt erhvervskandidatforløb indebærer af begge parter.

Internationale studerende

Det er Akademikernes vurdering, at kombinationsuddannelsesmodellen vil gøre det mere realistisk for universiteterne at kunne tiltrække EU-studerende til erhvervskandidatuddannelserne.

I forlængelse heraf efterlyser Akademikerne dog, at kravene for at opnå opholdstilladelse for studerende fra tredje lande bliver beskrevet i forhold til en kombinationsuddannelse, dvs. hvor første del af erhvervskandidaten foregår som heltidsuddannelse, og hvor den studerende derfor endnu ikke har ansættelse i en virksomhed. Det nuværende lovforslag efterlader usikkerhed om, hvorvidt kravene til opholdstilladelse for tredje landes studerende er tænkt ind i den nye kombinationsuddannelse.

Ensartethed i erhvervskandidatlandskabet

Det fremgår af bemærkningerne til lovudkastet, at en erhvervskandidat som udgangspunkt skal være på enten 75 eller 120 ECTS, men at der er mulighed for en anden normering, eksempelvis 90 ECTS, hvis der er særlige hensyn, der gør sig gældende. Endvidere fremgår, at det vil skulle begrundes, hvordan en anden normering vil kunne bidrage til sammenhæng og ensartethed i det samlede erhvervskandidatlandskab.

Netop ud fra hensynet til en vis ensartethed i det samlede kandidatlandskab, skal Akademikerne bifalde, at der skal være helt særlige omstændigheder, der kan tale for en 90 ECTS erhvervskandidat.

Lovens ikrafttrædelse

Det fremgår, at loven træder i kraft 1. juli 2025. Akademikerne skal her gentage kritikken fra vores tidligere høringsvar, 3. september 2024, om en presset lovproces, der stiller dette års uddannelsessøgende i en uheldig situation, idet de ikke kan få viden om, hvorvidt den kandidatuddannelse, deres bacheloruddannelse leder op til, vil blive omlagt til en kort kandidatuddannelse.

Evaluerings i 2028

Et vigtigt element i tillægsaftalen er, at der skal gennemføres en evaluering af optaget på kandidatuddannelserne i 2028. En sådan evaluering bliver en vigtig anledning til at tage bestik af, hvorvidt de studerendes søgemønstre er i overensstemmelse med de politiske intentioner for omlægning af kandidatuddannelserne.

Akademikerne finder det vigtigt, at evalueringen lægges til grund for en politisk drøftelse af, om reformen realiseres i overensstemmelse med intentioner bag, herunder måltallene for optag på de forskellige kandidat typer, og/eller om der kan være behov for at iværksætte understøttende foranstaltninger eller ordninger. Endvidere finder Akademikerne, at evalueringen bør indeholde en vurdering af, hvorvidt sektordimensioneringen har ændret på mønstrene i søgningen/optaget.

Nationalt kompetenceråd/-panel

Ligeledes skal Akademikerne fremhæve det positive i, at ideen om et nationalt kompetenceråd/-panel er gentaget i tillægsaftalen og at der indkaldes til politiske drøftelser i forligskredsen herom i 1. halvår 2025. Akademikerne har sammen med en bred kreds af interessenter og aktører netop foreslået et nationalt kompetenceråd, der skal levere uafhængige fremskrivninger over arbejdsmarkedets behov for arbejdskraft.

Med faldende ungdomsårgange og mangel på arbejdskraft, er det utrolig vigtigt, at politiske beslutninger, der rykker på balancer i uddannelsessammensætningen, tages med afsæt i et stærkt og uafhængigt vidensgrundlag. Derfor finder Akademikerne det også meget positivt, at der fra politisk side, er blevet lyttet til forslaget.

Med venlig hilsen

Birgit Bangskjær

D: 22495855

E: bba@ac.dk